

चाट पु० चु० चट-भेदे अच् । आदौ विश्वासस्यत्याद्य
पश्चात् धनापहर्त्तरि चौरै "चाटचारणदासेषु दत्तं
भवति निष्कलम्" स्मृतः । "चाटतस्करदुष्टं क्षमहा-
साहसिकादिभिः । पीड्यमानाः प्रजारश्वात् कायस्यैव
विशेषतः" याज्ञ० । "चाटाः प्रतारकाः विश्वास्त्य ये
परधनमपहरन्ति" मिताक्षरा

चाटपुट पु० "गुरुर्लघु सुतश्चैव भवेच्चाटपुटानिधः" सङ्गी-
तदामोदरोक्ते तात्पर्ये ।

चाटु पु० न० चट-जुष् । प्रियवाक्ये रामय्याप्रियवाक्ये
(खोसासुदेरकथा) च । "कुर्वन् चाटुसहस्राणि अव्यक्तक-
लया गिरा" हरिवं० २० । "नो चाटुश्रवणं कृतं न
च दृशा हारोऽनिके वीक्षितः" सा० द० । स्वार्थे क ।
सत्त्वैवार्थे "विश्वश्चाटुकशतानि रतान्तरेषु" सा० द०

चाटुकार त्रि० चाटुं करोति । हेत्वादौ प्राप्नोत्यटस्याप-
वादेन "न शब्दलोकेत्यादिना" पा० अण् । सततं चाटु-
वाक्यकर्त्तरि । "चाटुकारमपि प्राणनाथं रोषादपास्य
या" सा० द० ।

चाटुपटु पु० ७त० । भण्डे (भाङ्) हारा० ।

चाटु(टुक्ती)लोल त्रि० चाटुषु लोलः (उल्लोलः । (खोसा-
सुदे) चाटुकारे हारा० ।

चाटुवटु पु० ७त० । विदूषके क्रोडासहचरे भण्डे ।

चाटुक्ति स्त्री ६त० । प्रियकथने । चाटुवाक्यस्योक्तिर्यत् ।
२सेवायाम् हारा० । [क्यक्तात् ।

चाणक पुंस्त्री चाणक्यस्य कालः अण् यलोपः । चाण-
चाणकीन न० चाणक्यस्य भवनं क्षेत्रं ख । चाणकोत्पत्ति
योग्यत्वे ।

चाणक्य पु० चाणक्यस्य सुनेर्गोत्रापत्यम् गंगा० यञ् । १वात्-
स्यायने चन्द्रगुप्तमन्त्रिणि कौटिल्ये "नव नन्दा भविष्यन्ति
चाणक्योयान् हनिष्यति" विष्णु पु० । चन्द्रगुप्तशब्दे दृश्यम्
सहि नन्दवंशीत्यादिना मौर्यं चन्द्रगुप्तं राज्येऽ-
भिषिक्तवान् । दृष्टव्यं कथायां तद्विदितः । चाणक्येन
प्रोक्तम् अण् । सत्त्वतपन्ये २नीतिशास्त्रभेदे च ।
"चाणक्यं सारसंपदम्" चाणक्यम् । चाणक+स्वार्थे
प्रज् । २चाणक्यशब्दार्थे ।

चाणक्यमूलक न० चाणक्य एव चाणक्यम् तदिव मूलमस्य ।
(चाणक्यमूली) क्वाते मूलकभेदे । शब्दार्थे चि०

चाणू(नूर) पु० कंसानुचरे मल्लयुद्धाभिज्ञेऽसुरभेदे । "नागं
कुशल्यापीडं चाणू(नूरं) सुष्टिकं तथा" हरिवं० ४२अ० ।

"वराहश्च किशोरश्च सती दानवसत्तमौ । मल्लौ रङ्ग-
गतौ तत्र यातौ चाणू(नूर)सुष्टिकौ" हरिवं० ५५अ० ।
अस्य दन्त्यनक्षामध्यतेति केचित् ।

चाणू(नूर)सूदन पु० चाणू(नूरं) सूदयति सूदि-ल्यु ।
वासुदेवे कृष्णे तद्वधकथा हरिवं० ८७अ० ।

"ततः क्रोधाभिमानाच्चः कंसः परमकोपनः । चाणू(नूर)-
रमादिशत्रुयुद्धे कृष्णस्य सुमहाबलम्" इत्युपक्रमे "दोभ्यां-
मानस्य कृष्णस्तु चाणू(नूरं) पूर्णजीविनम् । प्राङ्मरु-
टिना मूर्ध्नि वक्षसाहत्य जानुना । निःसृते सान्धु-
रुधिरं तस्य नेत्रे सवन्धने । तापनीये यथा घण्टे
कक्षोपरि विलम्बिते । पपात स तुरङ्गस्य मध्ये निः-
सृतलोचनः । चाणू(नूर)ो विगतप्राणो जीवितान्ते
महीतले" । चाणू(नूर)सूदनोऽप्यत्र ।

चाण्ड पुंस्त्री चण्डस्यापत्यं शिवा० अण् । १चण्डस्यापत्ये ।
चण्डस्य भावो युया० अण् । २चण्डतायाम् न० ।

चाण्डाल पुंस्त्री चण्डाल एव स्वार्थे अण् । चण्डाल
शब्दार्थे अमरः । स्त्रियां जातित्वात् ङीष् ।

चाण्डालकि पु० स्त्री चाण्डालस्यापत्यम् इज् "व्यासवह-
निषादचाण्डालेत्यादि" पा० अकङ् । चण्डालापत्ये ।

चाण्डालिका स्त्री चण्डालेन निर्दिता ठक् । वीणाभेदे
अमरः । चण्डालेन कृता कुला० अण् । २चण्डालकृत-
यस्तुमात्रे त्रि०

चाण्डालिकाश्रम न० भारतप्रसिद्धे तीर्थभेदे "कोकामुखे
विगाहाय गत्वा चाण्डालिकाश्रमे" भा० आनु० २५अ० ।

चाण्डाली स्त्री चाण्डालाजाति आ+ला-क गौरा० ङीष् ।
१लिङ्गिनीलतायां राजनि० जातौ ङीष् । २चाण्डाल-
लजाति स्त्रियाञ्च ।

चातक पुंस्त्री चत-याचने कर्त्तरि ण्वुल् । सारङ्गे खनाम
ख्याते खगभेदे स्त्रियां जातित्वात् ङीष् । अयञ् पक्षी
तत्राह्वयेषु सुचते पठितः । "तत्राह्वया विकिराचेत्युक्ता
"नधुराः कपाया दोषशमनाच्चेति" सामान्यतस्तदु-
णास्ततोक्ताः । "स्यगयन्त्यमूः शमितचातकार्ष्णराः"
माघः । "किं चातकः फलमपेक्ष्य सब्रजपाताम्" उद्भटः ।

चातकानन्दन पु० चातकमानन्दयति आ+नन्द-णिच्-ल्यु ।
१वर्षाकाले राजनि० । २भेदे । दृष्टिजनपानस्य चातक
व्रतत्वेन मेघस्य तथात्वम् ।

चातकाष्टक न० काव्यभेदे काव्यसंपदे दृश्यम् ।

चातन न० चत-णिच्-ल्युट् । १सर्हने २पीडने च ।